

Motion om kvalitetshöjande insatser gällande frivilliga gode män och ställföreträdare

Ställföreträdare och gode män utgör en viktig samhällsinsats. För den enskilde huvudmannen är hjälpen ofta avgörande för att säkerställa en grundläggande trygghet och stabilitet i vardagen. För att trygga bibehållandet av kvaliteten har många kommuner infört strikta begränsningar kring hur många uppdrag enskilda gode män kan inneha i kommunen. Det kan även Göteborgs Stad välja att göra.

Det har förekommit att kommunens förvaltare under okontrollerade former stjälar pengar från sina klienter, de människor som är bland samhällets mest utsatta. Nyligen har en gode man förskingrat nära 1,3 miljoner kronor från sina huvudmän. Han har också tagit pengar från några av dem och fördelat till andra. Totalt finns 28 målsäganden i det åtal som nu väckts, men om preskriptionstid och strafftak inte satt stopp, hade antalet och beloppet kunnat vara större. Mannen har jobbat som förvaltare sedan 2005 men utredningen går bara tillbaka till 2011. Efter en mycket omfattande utredning åtalas mannen nu för grov förskingring och urkundsförfalskning samt grov trolöshet mot huvudman.¹

I Göteborg har vi sedan länge ett nämndbeslut som innebär att du får ha max 15 uppdrag med möjlighet att få dispens för fler. I år beslutade nämnden att bestämma ett övre tak på 30 uppdrag. Ingen ska alltså kunna ha fler än 30 uppdrag. (De fåtal som idag har fler än 30 uppdrag får behålla sina uppdrag, men kommer inte ges några fler förrän de kommit ned under 30).

Trots detta finns det i dagsläget många gode män och ställföreträdare som har betydligt fler uppdrag än så. Antalet personer med behov av omfattande stöd och förvaltarskap har ökat, vilket i sin tur ställer krav på en god tillgång på duktiga, pålitliga och seriösa gode män. Det finns sedan tidigare en gräns på 15 uppdrag / god man. Trots det är det idag möjligt för gode män att ta betydligt fler uppdrag. Enligt uppgifter från Göteborgs stad har 23 gode män under 2021, haft 15 uppdrag eller fler. Fyra ställföreträdare har 31 eller fler uppdrag. Den med flest uppdrag har ca 40.

Minst 23 ställföreträdare har alltså fler uppdrag än vad som är rekommenderad gräns. Därtill finns heller inget system som undersöker om gode män även har uppdrag i andra kommuner. Frågan som osökt infinner sig är om den enskilde brukarens juridiska och ekonomiska intressen verkligen kan upprätthållas när de gode männens uppmärksamhet är så splittrad?

Att en enskild god man/ställföreträdare har så många uppdrag finner vi både orimligt och olämpligt. Enligt 12 kapitlet i Föräldrabalken finns det en rad skyldigheter som gode män måste leva upp till. Det är svårt att se att en enskild god man kan ha 15 eller för den delen 40 uppdrag utan att kvaliteten för den enskilde huvudmannen blir lidande. Riksförbundet frivilliga samhällsarbetare (RFS, som organiserar personer som innehar lagreglerade frivilliguppdrag) rekommenderar dessutom sedan en tid att antalet uppdrag för gode män ska begränsas till 10 uppdrag/god man. För att säkerställa att huvudmannen verkligen får sina intressen

---

¹ <https://www.gp.se/nyheter/g%C3%B6teborg/f%C3%B6rvaltaren-stal-miljonbelopp-trots-flera-varningsflaggor-1.58456775>

säkerställda behöver Göteborgs Stad höja ambitionen och införa en ny maxgräns på antal uppdrag för de frivilliga gode männen och ställföreträdarna.

Därtill bör Göteborg stad finna arbetssätt som motverkar att maxgränser kringgås. Idag vet vi inte hur många uppdrag en enskild god man kan ha i andra kommuner, vilket gör att kommunernas maxgränser kan kringgås. Göteborg stad kan samverka och samordna arbetet med gode män och ställföreträdare tillsammans med andra kommuner. En sådan samordning kan med fördel också nyttjas i arbetet med att få fram fler frivilliga gode män och ställföreträdare.

För att ytterligare säkerställa kvaliteten på våra ställföreträdare och gode män bör Göteborg överväga att införa en särskild certifiering. Nacka kommun har nyligen som första kommun i Sverige infört en certifiering för just gode män. Syftet har varit, förutom att säkerställa att gode männen har nödvändig kunskap, att säkerställa att de förstår sitt uppdrag med huvudmannen i fokus.

Vi vill att Överförmyndarnämnden utreder om även Göteborgs stad är i behov av en ytterligare kvalitetsgranskning som en sådan certifiering skulle innebära.

Med hänvisning till ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:

Att: Överförmyndarnämnden får i uppdrag att utreda införandet av en ny lägre maxgräns på uppdrag/huvudmän för frivilliga överförmyndare (god man) och ställföreträdare i Göteborg.

Att: Överförmyndarnämnden får i uppdrag att utreda införandet av en certifiering av gode män.

Att: Överförmyndarnämnden ser över möjligheterna till bättre samordning och samarbete mellan Göteborgs stad och andra kommuner med syftet att rekrytera fler överförmyndare och ställföreträdare, samt säkerställa att regelverk gällande maxgränser av uppdrag upprätthålls.

Agneta Kjaerbeck SD

Rasmus Ragnarsson SD